

Temahefte

FELLES KOMPETANSEMÅL (FKM)

med utdypende tekst til læringsmålene og nasjonalt anbefalte læringsaktiviteter

Helsedirektoratet

Versjon 1.0 (14.05.19)

Innhold

INNLEDNING	3
ENDRINGSLOGG	3
OM LÆRINGSMÅL	4
OM UTDYPENDE TEKST	5
OM LÆRINGSAKTIVITETER.....	5
GODKJENNING AV LÆRINGSMÅL OG GJENNOMFØRING AV LÆRINGSAKTIVITETER	5
KURS – FELLES KOMPETANSEMÅL (FKM).....	6
ANDRE LÆRINGSAKTIVITETER	6
TEMAOMRÅDER I FELLES KOMPETANSEMÅL (FKM)	7
LÆRINGSMÅL PR. TEMA MED KORTTEKST.....	8
LÆRINGSMÅL MED TEMAOMRÅDE, KORTTEKST, UTDYPENDE TEKST, ANBEFALTE LÆRINGSAKTIVITETER OG DOKUMENTASJONSFORM.....	10

Innledning

Målgruppe for temaheftet er leger i spesialisering (LIS), supervisører, veiledere og ledere.

Hensikt med temaheftet er å gi en lett tilgjengelig oversikt over utdanningsplanen for felles kompetansemål (FKM) i spesialitetene allmenn-, samfunns- og arbeidsmedisin (ASA) med oversikt over:

- Læringsmålene med utdypende tekst
- Anbefalte læringsaktiviteter

Informasjonen i temaheftet er hentet fra utdanningsplanen for FKM ASA. Temaheftet vil bli oppdatert i etterkant av endringer i utdanningsplanen og versjonshistorikken fremgår i endringsloggen nedenfor.

Endringslogg

Versjon	Dato		Kapittel	Endring	Endret av
1.0	14.05.19		Alle	Dokument ferdig	Helsedirektoratet

Om læringsmål

Med læringsmål menes hva en legespesialist skal forstå, kunne eller være i stand til å utføre (spesialistforskriften §2). Læringsmålene definerer samlet basiskompetanse for spesialiteten, og er forskriftfestet. Læringsmålene beskriver den sluttkompetansen LIS skal ha ved godkjenning som spesialist.

Hvert enkelt læringsmål inneholder krav til kunnskap og/eller ferdigheter (type kompetanse), og det er i hvert læringsmål spesifisert nivået på den kompetansen som skal oppnås (kompetansenivå). I tabellen nedenfor er det spesifisert hvilke ord som kan brukes i læringsmålene for å beskrive kompetansenivå for de ulike typene kompetanse.

Type kompetanse Kompetansenivå	Kunnskap	Ferdigheter
Laveste kompetansenivå	Ha kjennskap til Kjenne til	Ha kjennskap til Kjenne til
Mellomste kompetansenivå	Ha kunnskap om	Under supervisjon kunne utføre/ anvende/ håndtere osv.
Høyeste kompetansenivå	Ha god kunnskap om	Beherske Selvstendig kunne utføre/ anvende/ håndtere osv.

Om utdypende tekst

For læringsmål der det kan være behov for en nærmere presisering eller eksemplifisering av læringsmålets innhold er det laget en utdypende tekst. Denne teksten er ikke forskriftsfestet, men det er Helsedirektoratet som er ansvarlig for utforming av denne teksten.

Om læringsaktiviteter

Det pågår kontinuerlig læring gjennom daglig praksis. Begrepet læringsaktivitet brukes om en nærmere definert og avgrenset aktivitet (teoretisk eller praktisk) som gjennomføres med sikte på å oppnå læringsmål. En læringsaktivitet kan være kurs, gruppeveiledning, e-læring, praktisk trening ved en bestemt arena etc. Attestasjon på gjennomført læringaktivitet skal som hovedregel ikke bare være en bekreftelse på at aktiviteten er gjennomført, men også en bekreftelse på at den relevante kompetansen er oppnådd.

Godkjenning av læringsmål og gjennomføring av læringsaktiviteter

Utdanningsvirksomheten skal sørge for at legen får løpende vurdering av om læringsmålene er oppnådd og at oppnådde læringsmål godkjennes så snart som mulig. I vurderingen skal det innhentes anbefalinger fra veilederen og minst en av dem som har deltatt i supervisjonen. Attesterte læringsaktiviteter som bekrefter oppnådd kompetanse vil utgjøre et viktig grunnlag for godkjenning av læringsmål, men er ikke tilstrekkelig for at læringsmålet skal bli godkjent. Ved godkjenning av læringsmål skal den totale kompetansen oppnådd gjennom læringsaktiviteter, daglig praksis og annet være vurdert.

Det er ikke krav om at hvert læringsmål skal ha en skriftlig definert læringsaktivitet. Heller ikke at hver anbefalte læringsaktivitet må gjennomføres dersom kompetansen allerede er oppnådd, eller oppnås like godt eller bedre på annen måte.

KURS – Felles kompetansemål (FKM)

Tabell under gir oversikt over kurs som LIS i felles kompetansemål som hovedregel skal gjennomføre i løpet av sin utdanningstid:

Anbefalte kurs
Administrasjon og ledelse
HMS
Sakkyndighetsarbeid
Veiledning

Andre læringsaktiviteter

Andre læringsaktiviteter
E-læringskurs
Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave
Veilede kollegaer og studenter
Presentasjoner i relevante grupper og fora
Rapport om beslutningsprosess
Forbedringsprosjekt på arbeidsplassen
Rapport om pasientforløp med flytskjema eller rapport om forbedringsprosjekt
Gruppeveiledning
Delta i relevante fora
Gjennomføre egen og supervisere andres pasientopplæring

Temaområder i felles kompetansemål (FKM)

Felles kompetansemål har totalt 24 læringsmål fordelt på 10 ulike tema/områder:

TEMA/OMRÅDE
Etikk
Forskningsforståelse
Kommunikasjon
Kunnskapshåndtering
Kvalitet og pasientsikkerhet
Lovverk
Pasient- og brukermedvirkning
Pasient- og pårørende opplæring
Samhandling
Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse

Læringsmål pr. tema med korttekst

I utdanningsplanen og kompetanseportalen er det laget en korttekst for hvert læringsmål som gjør det lettere å finne frem. Tabell under viser læringsmål i korttekst pr tema:

TEMA/OMRÅDE	KODE	ID	KORTEKST
Etikk	FKM	LM-04	Etiske utfordringer, refleksjon og veiledning
Forskningsforståelse	FKM	LM-13	Forskningsprotokoll, lovverk, forskningsetikk
Kommunikasjon	FKM	LM-19	Kommunikasjonsferdigheter
Kommunikasjon	FKM	LM-20	Veilede og gi supervisjon
Kommunikasjon	FKM	LM-21	Trygghet og forståelse
Kommunikasjon	FKM	LM-22	Formidle informasjon og bli forstått
Kommunikasjon	FKM	LM-23	Kommunisere om eget fag til andre
Kunnskapshåndtering	FKM	LM-32	Kunnskapssirkelen
Kunnskapshåndtering	FKM	LM-33	Samvalg
Kunnskapshåndtering	FKM	LM-34	Kunnskapskilder
Kvalitet og pasientsikkerhet	FKM	LM-41	E-helseverktøy
Kvalitet og pasientsikkerhet	FKM	LM-42	Forbedringskunnskap
Kvalitet og pasientsikkerhet	FKM	LM-43	Forskjellen mellom forskning, forbedringsarbeid, revisjon og tilsyn
Lovverk	FKM	LM-46	Ansvar og forsvarlighet
Lovverk	FKM	LM-47	Viktige regler for særskilte områder
Pasient- og brukermedvirkning	FKM	LM-51	Metoder for brukermedvirkning
Pasient- og pårørende opplæring	FKM	LM-55	Metoder og pedagogiske prinsipper
Samhandling	FKM	LM-59	Roller og ansvar innen helse- og omsorgstjenesten og samfunnet forøvrig
Samhandling	FKM	LM-60	Samhandlingstiltak
Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	FKM	LM-70	Enhetlig ledelse og egen rolle
Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	FKM	LM-71	Legespesialistens ansvar og roller

TEMA/OMRÅDE	KODE	ID	KORTTEKST
Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	FKM	LM-72	Organisering og kvalitet i behandlingen
Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	FKM	LM-73	Egne holdninger og verdier
Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	FKM	LM-74	Internkontroll

Læringsmål med temaområde, korttekst, utdypende tekst, anbefalte læringsaktiviteter og dokumentasjonsform

Oversikt over læringsmål i arbeidsmedisin med temaområde, korttekst, utdypendetekst, anbefalte læringsaktiviteter og dokumentasjonsform:

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM	
FKM -04	Etikk	Etiske utfordringer, refleksjon og veiledning	<p>Kunne håndtere etiske utfordringer i egen spesialitet, gjennomføre etisk refleksjon og veilede andre.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>I løpet av del 2/3 av spesialistutdanningen skal legen ha oppnådd følgende kompetanse: Innhold kunnskaper/holdninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Ha kunnskap om etisk teori og analyse og kjenne premissene for at en beslutning er etisk akseptabel •Ha kunnskap om aktuelle klinisk etiske spørsmål (eks.: livsforlengende behandling, pasienter med manglende beslutningskompetanse, konfidensialitet, samtykke, tvang, prioriteringsbeslutninger på klinisk nivå, eutanasi og assistert suicid. Også spesielle dilemma som kan oppstå i et flerkulturelt samfunn). •Vite om betydningen av og kjenne til utfordringer knyttet til pasientautonomi/brukermedvirkning. •Kjenne til sammenhengen mellom etikk og kommunikasjon 	Administrasjon og ledelse - kurs	Kursbevis	
				E-læringskurs, tema FKM LM-04		Kursbevis
				Gruppeveiledning, tema FKM LM-04		Signatur
				Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave		Signatur

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
			<ul style="list-style-type: none"> •Ha tilstrekkelig kunnskap og ferdighet til å kunne veilede annet helsepersonell i etiske drøftinger •Kjenne til klinisk etikk-komiteer, deres arbeid og vite hvordan de kan kontaktes <p>Innhold ferdigheter/holdninger:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Kunne identifisere etiske dilemma i egen praksis og anvende metode for etisk analyse •Kunne anvende metoder for å få til gode beslutningsprosesser når etisk utfordrende avgjørelser skal tas •Kunne være ansvarlig for å gjennomføre etisk drøfting i tverrfaglig team •Kunne håndtere etiske utfordringer som ved kollegial uenighet eller kritikk, ved medisinske feil eller varsling 		
FKM -13	Forskningsforståelse	Forskningsprotokoll, lovverk, forskningsetikk	Kunne lese og forstå og vurdere hypoteser i en forskningsprotokoll, og kjenne til relevant lovverk og grunnleggende forskningsetikk.	Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave	Signatur
				Gruppeveiledning, tema FKM LM-13	

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
LM-19	Kommunikasjon	Kommunikasjonsferdigheter	<p>Kunne bruke kommunikasjonsferdigheter som verktøy i behandlingen (terapeutisk).</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Med medisinsk behandling forbindes tradisjonelt sett legemidler, kirurgi og andre intervensjoner. Med dette læringsmålet skal LIS bevisstgjøres og sikres kompetanse i at bruk av konkrete kommunikasjonsferdigheter (som å respondere empatisk eller å være i stand til å tilby skreddersydd informasjon) potensielt kan ha stor terapeutisk effekt.</p>	Gruppeveiledning, tema FKM LM-19	Signatur
LM-20	Kommunikasjon	Veilede og gi supervisjon	<p>Ha gode ferdigheter i å veilede og gi supervisjon.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>LIS skal kunne veilede LIS 1 og supervisere kollegaer med mindre kompetanse enn LIS-en selv. Etter fullført spesialisering løp skal legen være i stand til å tre inn i veilederoppgaven for alle LIS 1 og for alle leger i spesialisering i eget fag.</p>	Veilederkurs	Kursbevis
				Veilede kollegaer og studenter	Signatur

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
LM-21	Kommunikasjon	Trygghet og forståelse	<p>Kunne kommunisere om sin egen og pasientens usikkerhet på måter som skaper trygghet og forståelse.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>I sin kliniske praksis må legen ikke bare forholde seg til sin egen usikkerhet, men også medisinens iboende usikkerhet. Pasienter kommer i stor grad i kontakt med helsevesenet på grunn av usikkerhet om hva som er årsaken til plager og symptomer.</p>	Gruppeveiledning, tema FKM LM-21	Signatur
LM-22	Kommunikasjon	Formidle informasjon og bli forstått	<p>Kunne formidle muntlig og skriftlig informasjon på en måte som blir forstått av mottaker.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Spesialisten må ha et repertoar av metoder for å kunne kommunisere på en måte som er tilpasset svært ulike situasjoner. Det er spesialistens ansvar å kommunisere på en måte som skaper en så trygg ramme som mulig for kommunikasjonen, og som gjør at pasient/pårørende/andre forstår hva som kommuniseres. Betydningen av god og tilpasset skriftlig informasjon og dialog øker med økt bruk av e-helse, for eksempel gjennom e-konsultasjon og</p>	Gruppeveiledning, tema FKM LM-22	Signatur

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
			kjernejournal.		
LM-23	Kommunikasjon	Kommunisere om eget fag til andre	<p>Kunne kommunisere om eget fag på en måte som er tilpasset mottakere som kollegaer, samarbeidspartnere, pasienter og media.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Det å være spesialist betyr å være bærer av den fremste kunnskapen innen et fagområde og kunne kommunisere om eget fag til andre i ulike settinger. Dette fordrer at man behersker kombinasjonen av fagkunnskap og kommunikasjonsferdigheter.</p>	Presentasjoner i relevante grupper og fora	Signatur
LM-32	Kunnskapshåndtering	Kunnskapssirkelen	Selvstendig kunne formulere gode, søkbare spørsmål fra egen praksis, gjennomføre søk i relevante kilder, kritisk vurdere forskningsgrunnlaget ved hjelp av sjekklister, og bruke konklusjonene til å forbedre egen praksis (kunnskapssirkelen).	Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave	Signatur
LM-33	Kunnskapshåndtering	Samvalg	Selvstendig kunne gjennomføre en god beslutningsprosess om behandlingsoalternativer sammen med pasienten (samvalg).	Rapport om beslutningsprosess	Signatur (veileder)

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
LM-34	Kunnskapshåndtering	Kunnskapskilder	<p>Kunne bruke relevante kunnskapskilder innen egen spesialitet, og kjenne deres styrker og svakheter (kunnskapskilder).</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Læringsmålet bygger videre på FKM LM-29.</p>	Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave	Signatur
LM-41	Kvalitet og pasientsikkerhet	E-helseverktøy	<p>Kunne anvende relevante e-helseverktøy i arbeidet med forbedring av klinisk praksis, pasientforløp, administrative arbeidsprosesser og samhandling.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Dette læringsmålet har til hensikt å sikre at spesialisten kan anvende relevant e-helseverktøy og bidra til å utnytte forbedringspotensialet i disse gjennom å anvende forbedringskompetanse oppnådd gjennom de øvrige læringsmålene. Se i tillegg bruk av kunnskapsteknologi og beslutningsstøttesystemer under Kunnskapshåndtering.</p>	E-læringskurs, tema FKM LM-41	Kursbevis

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
LM-42	Kvalitet og pasientsikkerhet	Forbedringskunnskap	<p>Kunne anvende forbedringskunnskap til å forbedre klinisk praksis, pasientforløp og/eller administrative arbeidsprosesser på egen arbeidsplass.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Læringsmålet har til hensikt å gi LIS et bevisst forhold til hvordan vi kan forbedre og innføre ny beste praksis, og grunnleggende kompetanse i å være en aktiv medspiller i forbedringsarbeidet ved egen arbeidsplass. Blant annet er forbedringskompetanse viktig ved innføring av ulike e-helseverktøy til forbedring av klinisk praksis, pasientforløp og/eller administrative arbeidsprosesser.</p>	<p>Administrasjon og ledelse - kurs</p> <p>Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave</p> <p>Forbedringsprosjekt på arbeidsplassen</p> <p>Rapport om pasientforløp med flytskjema eller rapport om forbedringsprosjekt</p>	<p>Kursbevis</p> <p>Signatur</p> <p>Egenregistrering</p> <p>Signatur (veileder)</p>
LM-43	Kvalitet og pasientsikkerhet	Forskjellen mellom forskning, forbedringsarbeid, revisjon og tilsyn	<p>Forstå forskjellen mellom hvordan data samles inn og analyseres i forskningsarbeid, forbedringsarbeid og revisjons-, kontroll og tilsynsarbeid og vite hvordan resultater fra forbedringsarbeid publiseres.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Læringsmålet har til hensikt å gi LIS et bevisst forhold til hvordan forbedre og</p>	<p>Gruppeveiledning FKM LM-43</p> <p>Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave</p>	<p>Signatur</p> <p>Signatur</p>

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
			innføre ny beste praksis, og grunnleggende kompetanse i å være en aktiv medspiller i forbedringsarbeidet ved egen arbeidsplass. Blant annet er forbedringskompetanse viktig ved innføring av ulike e-helseverktøy til forbedring av klinisk praksis, pasientforløp og/eller administrative arbeidsprosesser.	Forbedringsprosjekt på arbeidsplassen	Egenregistrering
LM-46	Lowverk	Ansvar og forsvarlighet	<p>Forstå ansvaret som legespesialist i ivaretagelsen av lovlighet, forsvarlighet, standardisering og god praksis.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Tar sikte på å dekke det tiltagende kravet til ansvar og forsvarlighet som kommer med erfaring, spesialisering og selvstendig stilling. Dette innbefatter ansvar for de som jobber under ansvarlig lege/delegert ansvar og ansvar for kvalitetssikring. I samordning med temaet "Kvalitet og pasientsikkerhet" og «Ledelse» bør tilgrensende regler som Internkontrollforskriften m.v. dekkes.</p>	<p>Administrasjon og ledelse - kurs</p> <p>Gruppeveiledning, tema FKM LM-46</p> <p>Kunnskap og forbedring - prosjektoppgave</p>	<p>Kursbevis</p> <p>Signatur</p> <p>Signatur</p>

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM	
LM-47	Lovverk	Viktige regler for særskilte områder	<p>Ha kjennskap til at det finnes spesiallover, særskilte organer og saksbehandlingsformer av særlig betydning for den enkelte spesialitet.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Tar sikte på å dekke viktige regler for særskilte områder. Eksempler (som ikke er ment å være uttømmende) er regler om smittevern, abort, sterilisering, organdonasjon, obduksjon, førerkort, helseforskning m.v. I forlengelsen av dette dekkes også temaer om særskilte prosesser og organer, som eksempelvis Trygderetten, Fylkesnemnda m.v. Temaene bør knyttes opp til de aktuelle kliniske kursene, og vil derfor inngå på ulike tidspunkter i ulike fagområder/ulike spesialiseringer. Tar sikte på å dekke særskilte organer og saksbehandlingsformer av særlig betydning for den enkelte spesialitet (eksempler som abortnemnda, kontrollkommisjonen, rettsmedisinsk kommisjon osv).</p>	Administrasjon og ledelse - kurs	Kursbevis	
				Sakkyndighetsarbeid - kurs		Kursbevis
				Gruppeveiledning, tema FKM LM-47		Signatur
LM-51	Pasient- og brukervedvirkning	Metoder for brukervedvirkning	<p>Kunne diskutere metoder for brukervedvirkning på systemnivå som gir bruker(representanter) reell mulighet til å påvirke beslutninger.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p>	E-læringskurs, tema FKM LM-51	Kursbevis	
				Delta i relevante fora	Egenregistrering	

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
			<p>Det finnes flere metoder som kan benyttes i brukermedvirkning. Spesialisten bør ha kunnskap om flere metoder for å kunne bidra ved valg av tiltak som er best egnet for å sikre brukermedvirkning på systemnivå. Samtidig må spesialisten ha klart for seg at målet med å involvere brukere på systemnivå er å gi denne/disse reell innflytelse.</p>		
LM-55	Pasient- og pårørende opplæring	Metoder og pedagogiske prinsipper	<p>Kunne anvende metoder og pedagogiske prinsipper for å planlegge, gjennomføre og evaluere opplæring av pasienter og pårørende i samhandling med relevante profesjonsgrupper.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Målet tar sikte på at LIS skal utvikle ferdigheter i metoder som fremmer pasienters læring og mestring. Dette kan for eksempel handle om hvordan styrke personers selvregulering, mestringstro, håndtering av stress, utvikling av nye ferdigheter, bevissthet og bruk av egne ressurser.</p>	Gjennomføre egen og supervisere andres pasientopplæring	Signatur (veileder)

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM						
LM-59	Samhandling	Roller og ansvar innen helse- og omsorgstjenesten og samfunnet forøvrig	<p>Kunne beskrive sammenhengen mellom egen arbeidsplass, andre deler av helse- og omsorgstjenesten og samfunnet forøvrig og diskutere hvilke roller ulike andre aktører kan ha for pasientgrupper spesialistens arbeid omfatter.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Det er sentralt innen samhandling at alle aktører forstår hvilken rolle og plass de har relativt til andre aktører i både helse og omsorgstjenesten og i samfunnet for øvrig (sosial, utdanning osv.). Dette læringsmålet er en konkretisering som skal fremme forståelse for at man er en del av en større tjeneste.</p>	<table border="1"> <tr> <td>Administrasjon og ledelse - kurs</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gruppeveiledning, tema FKM LM-59</td> <td></td> </tr> </table>	Administrasjon og ledelse - kurs		Gruppeveiledning, tema FKM LM-59		<table border="1"> <tr> <td>Kursbevis</td> </tr> <tr> <td>Signatur</td> </tr> </table>	Kursbevis	Signatur
Administrasjon og ledelse - kurs											
Gruppeveiledning, tema FKM LM-59											
Kursbevis											
Signatur											
LM-60	Samhandling	Samhandlingstiltak	<p>Ha kjennskap til og kunne gi anbefalinger om tiltak for å fremme samhandling som gagnar den enkelte pasient og tjenesten som helhet.</p> <p>UTDYPENDE TEKST</p> <p>Med å fremme samhandling menes det både internt i egen enhet, egen institusjon, på tvers av institusjoner i helse- og omsorgstjenesten og med andre relevante aktører i samfunnet.</p>	<table border="1"> <tr> <td>Administrasjon og ledelse - kurs</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Gruppeveiledning, tema FKM LM-60</td> <td></td> </tr> </table>	Administrasjon og ledelse - kurs		Gruppeveiledning, tema FKM LM-60		<table border="1"> <tr> <td>Kursbevis</td> </tr> <tr> <td>Signatur</td> </tr> </table>	Kursbevis	Signatur
Administrasjon og ledelse - kurs											
Gruppeveiledning, tema FKM LM-60											
Kursbevis											
Signatur											

	TEMA/OMRÅDE	KORTTEKST	LÆRINGSMÅL MED UTDYPENDE TEKST (jf spesialistforskriftens vedlegg 2)	LÆRINGSAKTIVITET	DOKUMENTASJONS FORM
LM-70	Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	Enhetlig ledelse og egen rolle	Kjenne til prinsippene for enhetlig ledelse og forstå forholdet mellom enhetlig ledelse og egen rolle som fagperson.	Administrasjon og ledelse - kurs	Kursbevis
				Gruppeveiledning, tema FKM LM-70	Signatur
LM-71	Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	Legespesialistens ansvar og roller	Forstå legespesialistens ulike roller (eks faglig leder, teamleder, prosjektleder) og forskjellen på disse rollene og rollen som linjeleder.	Administrasjon og ledelse - kurs	Kursbevis
				Gruppeveiledning, tema FKM LM-71	Signatur
LM-72	Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	Organisering og kvalitet i behandlingen	Kjenne til hvordan organisering (arbeids/oppavedeling og logistikk) påvirker kvaliteten i pasientbehandlingen.	Administrasjon og ledelse - kurs	Kursbevis
				Gruppeveiledning, tema FKM LM-72	Signatur
LM-73	Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	Egne holdninger og verdier	Kunne reflektere over hvordan egne egenskaper, holdninger og verdier påvirker arbeidsmiljøet og rollen som arbeidstaker, leder og kollega.	Administrasjon og ledelse - kurs	Kursbevis
				Gruppeveiledning, tema FKM LM-73	Signatur
LM-74	Systemforståelse, organisasjonsutvikling og ledelse	Internkontroll	Ha kunnskap om internkontroll som lovpålagt styrings- og ledelsesmodell i helse- og omsorgstjenesten.	Administrasjon og ledelse - kurs	Kursbevis
				HMS	Kursbevis

